

ปริศญา นิยมราษฎร์ 2552: ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของค้ความรูเรื่อง
ข่าวของเกษตรกร: กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนชาวนา จังหวัดนครราชสีมา

ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์เกษตร) สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร

ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตรและทรัพยากร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก:

รองศาสตราจารย์วุฒิ หวังวชิรกุล, Ph.D. 85 หน้า

ประเทศไทยได้ดำเนินโครงการนำร่องในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเผยแพร่องค์ความรู้เรื่องข่าวใน
ระดับฟาร์ม ในปีพ.ศ. 2550 โดยติดตั้งคอมพิวเตอร์ในชุมชนท้องถิ่นเป็นเครื่องมือในการเผยแพร่ให้ชาวนา
เข้าถึงองค์ความรู้เรื่องข่าวได้อย่างรวดเร็ว อย่างไรก็ตาม การใช้ระบบสารสนเทศสมัยใหม่ในระดับฟาร์มนั้น
จำเป็นต้องมีองค์ประกอบหลายประการ โดยเฉพาะความพร้อมในการยอมรับเทคโนโลยี การศึกษารุ่นนี้ มี
วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของค้ความรูเรื่องข่าวของ
เกษตรกร ข้อมูลในการศึกษารุ่นนี้เป็นข้อมูลปีการเพาะปลูก 2550/2551 ที่ได้จากการสำรวจโดยใช้
แบบสอบถาม จากเกษตรกรที่เป็นสมาชิกทั้งหมดของโรงเรียนชาวนาซึ่งเป็นพื้นที่โครงการนำร่องการใช้
เทคโนโลยีสารสนเทศในจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 110 ราย และใช้แบบจำลอง Multinomial Logit วิเคราะห์
ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับดังกล่าว

ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีของเกษตรกร คือ
ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี การสนับสนุนด้านการเรียนรู้เทคโนโลยีและองค์ความรู้เรื่องข่าวของ
เกษตรกร กล่าวคือ หากเกษตรกรมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี มีการสนับสนุนด้านการเรียนรู้
เพียงพอ จะช่วยให้โอกาสการยอมรับเทคโนโลยีไปทดลองใช้หรือนำไปใช้เพิ่มขึ้นมากที่สุด ในทำนองเดียวกัน
หากเกษตรกรมีความรู้เรื่องข่าวมามากขึ้น ก็จะเพิ่มโอกาสในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมากขึ้น นอกจากนี้
ครอบครัวที่มีเยาวชนที่คุ้นเคยกับเทคโนโลยีและการฝึกอบรมก็ช่วยให้เกษตรกรยอมรับเทคโนโลยีสมัยใหม่นี้
ได้มากขึ้น อย่างไรก็ตาม ปัจจัยด้านประสบการณ์และขนาดที่ดินที่ใช้ในการผลิตกลับมีความสัมพันธ์ในทิศทาง
ตรงกันข้ามกับยอมรับที่เพิ่มขึ้น ซึ่งไม่สอดคล้องกับความเข้าใจโดยทั่วไป จึงควรมีการศึกษาในเรื่องนี้เพิ่มขึ้น

ดังนั้น ภาครัฐควรส่งเสริมพัฒนาความรู้และทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ให้เกษตรกรควบคู่กับการ
เผยแพร่เทคโนโลยีของค้ความรูเรื่องข่าวอย่างต่อเนื่องและพอเพียง และควรจัดให้มีระบบให้คำแนะนำปรึกษา
ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในพื้นที่ให้ทั่วถึง นอกจากนี้ควรส่งเสริมให้เยาวชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วม
ในการส่งเสริมพัฒนาความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีกับการเกษตร

Preetiya Niyomrad 2009: Factors Affecting the Adoption of Information Technology of Rice Knowledge Bank Utilization of Farmers: A Case Study of Farmer Field School Group, Nakhon Rachasima Province. Master of Science (Agricultural Economics), Major Field: Agricultural Economics, Department of Agricultural and Resource Economics. Thesis Advisor: Associate Professor Vute Wangwacharakul, Ph.D. 85 pages.

Thailand has implemented a pilot project on use of information technology of rice knowledge bank at farm level since 2007. Computer systems were setup in rural communities as a tool for farmers to access to rice knowledge bank in electronic forms. However, use of new information technology at farm level requires basic skills, especially the readiness to accept the technology. The main objective of this study is to analyse factors affecting the adoption of information technology of rice knowledge bank. Data for crop year 2007/2008 are obtained from a survey of 110 farmers who were members of farm school in the pilot project area. Multinomial logit model is used to analyses the factors.

The results show that factors affecting behaviors of farmers in adoption of information technology are mainly computer skill, technical support and rice knowledge. Increasing capacity and technical support would increase possibility of farmers to adopt the new information technology the most. The same is true for rice knowledge. In addition, households with children familiar with new technology and farmers with more training also contribute positively to adoption potential. However, the study finds that experiences and farm sizes tend to have negative effects on the adoption. These contradict to general perception and further investigation should be conducted.

Hence, the government should simultaneously provide capacity building on computer skill and technical support to farmers, with rice knowledge dissemination by new information technology. In addition, Youth participation on capacity building on basic computer knowledge and skills to farmers should also be promoted.